gemeente Weststellingwerf

Zaaknummer: 0098278769
Documentnummer: 0098782909

Raadsvoorstel

ALGEMENE GEGEVENS	
Agendapunt	
Portefeuillehouder	Stieneke van der Graaf
Griffier	0561-691**220**
BIJLAGEN	
Begrotingswijziging	
Stukken ter inzage	

ONDERWERP

CV + RV Zienswijze Kaderbrief 2027 – 2030, Wijzigingsbesluit Gemeenschappelijke Regeling en het Dekkingsplan brandweer Fryslân 2026 – 2029 van de Veiligheidsregio Fryslân.

REDEN VOORSTEL

☒ Kaderstellen
☐ Controleren
☐ Budget autoriseren
☒ Consulteren
☐

B&W STELT DE RAAD VOOR OM

a. Geen zienswijze in te dienen tegen de Kaderbrief 2027 - 2030 Veiligheidsregio Fryslân
b. Geen zienswijze in te dienen tegen het wijzigingsbesluit Gemeenschappelijke Regeling van de Veiligheidsregio Fryslân.
c. Kennis te nemen van het Dekkingsplan brandweer Fryslân 2026 – 2029

BIJLAGEN (worden meegezonden)

Bijlage 1: Aanbiedingsbrief kaderbrief VRF 2027 – 2030	(0098781113)
Bijlage 2: Kaderbrief Veiligheidsregio Fryslân 2027 - 2030	(0098781119)
Bijlage 3: Aanbiedingsbrief wijziging GR colleges zienswijze raden	(0098781114)
Bijlage 4: Ontwerp wijzigingsbesluit Gemeenschappelijke regeling VRF 2025	(0098781115)
Bijlage 5: Was wordt lijst Gemeenschappelijke regeling VRF 2025	(0098781116)
Bijlage 6: Tekst Gemeenschappelijke regeling VRF 2024	(0098781117)
Bijlage 7: Geconsolideerde tekst Gemeenschappelijke regeling VRF 2025	(0098781118)
Bijlage 8: Aanbiedingsbrief dekkingsplan 2026-2029	(0098780823)
Bijlage 9: BRW Dekkingsplan 2026-2029	(0098780824)
Bijlage 10: Zienswijze brief Kaderbrief 2027 – 2030 VRF	(0098784254)

Aan de gemeenteraad

INLEIDING
De Veiligheidsregio Fryslân (VRF) heeft het college van B&W via een kaderbrief geïnformeerd over de landelijke-, beleidsmatige- en autonome ontwikkelingen en de financiële gevolgen daarvan voor de jaren 2027 – 2030. In dit jaarlijks terugkerend document beschrijft de VRF de ontwikkelingen die van invloed kunnen zijn op de begroting 2026 en verder. Een eventuele zienswijze op deze kaderbrief is een middel om te kunnen sturen op de begroting van de VRF. Naast de kaderbrief ontvingen wij gelijktijdig de mogelijkheid om zienswijze in te dienen op het wijzigingsbesluit Gemeenschappelijke Regeling en het ter kennisnemen van het Dekkingsplan 2026 – 2029 van de brandweer Fryslân.

ARGUMENTEN
1a. Inhoudelijke ontwikkelingen en bijstellingen – Gezondheid
Beweging van zorg naar gezondheid
Door een groeiende zorgvraag en te weinig personeel en geld staat de (toekomstige) toegankelijkheid van de zorg onder druk. Daarom is een beweging van zorg naar gezondheid nodig. Om dat voor elkaar te krijgen is het belangrijk dat preventie en gezondheid in alle beleidsterreinen een rol krijgen. Dit speelt landelijk en regionaal, maar ook voor ons als gemeente. Deze beweging zien we terug in:

- Het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA) als aanvulling en vervolg op het Integraal Zorgakkoord en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) vanaf 2027;
- Het Hoofdlijnenakkoord Ouderenzorg (HLO) als vervolg op het programma Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen (WOZO);
- Transformatieplan Mentale Gezondheid en Veerkracht;
- De landelijke Samenhangende Preventiestrategie van VWS (2025);
- De nieuwe Landelijke Nota Gezondheidsbeleid (2025-2028, verwacht eind 2025), die gebaseerd is op onder meer de Volksgezondheid Toekomst Verkenning 2024 (VTV-2024);
- De nieuwe wet Integrale Suïcidepreventie (vanaf januari 2026).

Naast vele andere taken helpt de GGD gemeenten daarbij als kennispartner, adviseur, coördinator en netwerkpartner in de regio. Ook borgt de GGD ketenaanpakken, zoals kansrijke start, valpreventie en de aanpak van overgewicht. Met het vaststellen van de Kaderbrief zorgen we dat deze taken ook in de komende jaren kunnen worden uitgevoerd.

Uitkomst uit de Bestuurlijke opdracht
De GGD Fryslân heeft een structureel begrotingstekort van € 925.000,-, onder meer door stijgende kosten voor personeel en huisvesting. In juni 2025 besloot de Bestuurscommissie Gezondheid dat de GGD een deel van het tekort binnen de eigen begroting moet oplossen en dat de Friese gemeenten in totaal € 525.000,- aanvullend bijdragen. Deze bijdrage is verwerkt in de begroting in deze kaderbrief. Met deze bijdrage willen de gemeenten de huidige inzet op preventie en jeugdgezondheidszorg kunnen handhaven. Zo willen we als gemeente voorkomen dat er vaker zwaardere zorg nodig is.

OKO-monitor
Met de preventieaanpak Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO) willen we jongeren kansrijk laten opgroeien in een gezonde en veilige omgeving. Ook willen we middelengebruik onder jongeren terugdringen. Met het toevoegen van de OKO-monitor voor alle scholen aan de jeugd- en schoolmonitor van de GGD krijgen we gegevens en rapportages die nuttig zijn voor deze aanpak.

1b. Inhoudelijke ontwikkelingen en bijstellingen - Brandweer
Strategisch huisvestingsprogramma
Brandweer Fryslân is gestart met de ontwikkeling van een strategisch huisvestingsprogramma dat voortborduurt op de huidige bouwagenda. Met onder andere de ontwikkelingen vanuit de visie op brandweerzorg, weerbaarheid, energietransitie, nieuw materieel, is er een urgentie en behoefte ontstaan voor een strategisch kader. Zo'n kader helpt de brandweer om keuzes te maken voor een toekomstbestendige, functionele en betaalbare huisvesting. Het huisvestingsprogramma sluit aan bij het dekkingsplan 2026 – 2029.

Veerkracht, mentale gezondheid en PTSS-regeling
Net als andere geüniformeerde beroepen is de brandweer een sector waarin medewerkers kunnen worden blootgesteld aan heftige gebeurtenissen. Nazorg is al een onderdeel van de reguliere bedrijfsvoering. Brandweer Fryslân bood bij PTSS op eigen initiatief en kosten hulp. Landelijk zijn er nieuwe ontwikkelingen op dit terrein en is de regeling PTSS een belangrijk voorbeeld. De brandweer volgt de (financiële) effecten van de regeling nauwlettend en zal het bestuur informeren bij nieuwe trends.

Brandweer Fryslân is begonnen met het verder verbeteren van processen rond mentale veerkracht om de duurzame inzetbaarheid van brandweerpersoneel verder te vergroten. Er wordt ingezet op een structurele formatie voor mentale gezondheid. Hoe dit gefinancierd wordt is op dit moment nog niet bekend. Het is wel bekend dat er landelijk geld vrij is gekomen.

1c. Inhoudelijke ontwikkelingen en bijstellingen - Crisisbeheersing
Landelijke Agenda Crisisbeheersing 2024 – 2029
De Landelijke Agenda Crisisbeheersing (LAC) geeft richting aan de inhoudelijke ambities en prioriteiten op het terrein van crisisbeheersing van het Rijk, de veiligheidsregio's en andere betrokken partijen. De ambities worden langs drie pijlers geformuleerd: 1. Versterken voorbereiding en paraatheid; 2. Versterken van een weerbare samenleving, en: 3. Bevorderen van kwaliteit en professionaliteit.

Voor de uitvoering van de ambities ontvangt de VRF financiële middelen van het Rijk via de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR). Op de BDUR wordt nu 10% gekort. De impact hiervan wordt meegenomen bij het nieuwe beleidsplan 2027 – 2030.

Friese samenwerkingsagenda weerbaarheid
De Friese samenwerkingsagenda weerbaarheid sluit aan op het LAC. In de Friese samenwerkingsagenda staan drie strategische lijnen centraal:
- Versterking eigen continuïteit
  Zodat gemeenten en VRF hun cruciale functies onder alle omstandigheden kunnen blijven uitvoeren.
- Coördinatie- en noodsteunpunten
  Dit betreft de regionale uitwerking van de landelijke pilot voor een netwerk aan noodsteunpunten en coördinatiepunten.
- Versterken weerbare samenleving
  Waar inwoners risicobewust, zelf- en samen redzaam zijn, en indien nodig ondersteuning ontvangen.

Na afronding van de pilotfase in 2027 worden definitieve afspraken gemaakt over het ambitieniveau van de noodsteunpunten en de financiële verdeelsleutel binnen de BDUR. VRF stelt zich de vraag of dat de ambities en taken uit de LAC voor het versterken van de weerbare samenleving in balans zijn met de toekomstige financiële middelen die het Rijk beschikbaar stelt. De Veiligheidsregio's zijn hierover in gesprek met het Rijk.

2. Ontwerp- wijzigingsbesluit gemeenschappelijke regeling VRF
Op 1 januari 2025 is de topstructuur binnen Veiligheidsregio Fryslân gewijzigd. Naar aanleiding van deze wijziging moet ook de gemeenschappelijke regeling worden aangepast.

Door de wijziging in de topstructuur is het nodig een aantal bepalingen in de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Fryslân aan te passen. Er is nu sprake van een tweehoofdige directie bestaande uit de directeur veiligheid en de directeur gezondheid. Hiermee is de rol en functie van de algemeen directeur verdwenen. De term zal dan ook in de gemeenschappelijke regeling vervangen moeten worden door de term directie, dan wel directeur veiligheid en directeur gezondheid.

3. Dekkingsplan brandweer
Ter kennisname deelt de VRF het in juli van dit jaar, door het Algemeen Bestuur VRF, vastgesteld Dekkingsplan brandweer Fryslân 2026-2029. Dit plan beschrijft de repressieve brandweerzorg in relatie tot de risico's in onze regio en toont hoe meer dan 1.200 brandweermensen bijdragen aan de veiligheid van de Friese samenleving.

Het dekkingsplan is één van de meest impactvolle documenten van Brandweer Fryslân. Los van de feitelijke en wettelijke status beschrijft het document namelijk de (repressieve) zorg die de brandweer biedt.
Anders gezegd: dít is wat de brandweer doet, dít is wat de meer dan 1200 repressieve brandweercollega's leveren aan de Friese samenleving, dág en nacht. Het dekkingsplan laat daarmee het hart zien van de Friese brandweerzorg. Het verbindt de brandweercollega's, toont de onderlinge afhankelijkheden en laat zien hoe zij elkaar versterken.

KANTTEKENINGEN
1a. Landelijke ontwikkelingen
Meerdere ontwikkelingen lopen nog, waardoor de effecten op de begroting nog niet kunnen worden opgenomen tot er landelijk of regionaal meer duidelijkheid over komt. Dit geldt onder meer voor:

- Doorgaande ontwikkelingen: de doorvoering van wijzigingen in het rijksvaccinatieprogramma (RVP), de aanpak van schoolziekteverzuim en de ondersteuning bij de invoering van de Wet suïcidepreventie;
- Ontwikkelingen maatschappelijke zorg: het vervolg op het actieprogramma Grip op Onbegrip, de aangekondigde Wet aanpak meervoudige problematiek sociaal domein (Wams), en het wetsvoorstel voor de wijziging van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz);
- De impact van de landelijke implementatie van de landelijke Functionaliteit opgeschaalde Infectieziektebestrijding op de GGD na 2026;
- De pandemische paraatheid na 2028;
- De landelijke inzet van forensisch artsen vanaf 2027;
- AZWA: het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord is een aanvulling is op het Integraal Zorgakkoord. Het gaat volgens de afspraken in per 1 januari 2027. De financiering is gekoppeld aan de basisfunctionaliteiten en basisinfrastructuur. De exacte inhoud, voorwaarden en daaraan gekoppelde financiën zijn nog niet bekend.

1b. Regionale ontwikkelingen:
Over meerdere functies en rollen moet nog een besluit genomen worden door de bestuurscommissie Gezondheid VRF, waardoor de effecten op de begroting nog niet kunnen worden opgenomen. Dit geldt onder meer voor:

- Het voortzetten van de integrale adviesfunctie van de GGD over Gezonde fysieke leefomgeving na 2026;
- Het voortzetten van de Centrale Zorgverlener na 2026.

1c. Risico's en onzekerheden in het kader
Een belangrijk onderdeel van de kaderbrief zijn de onzekerheden en risico's. VRF streeft naar een zo accuraat mogelijke schatting van het financiële kader en daarmee van de ontwikkeling van de gemeentelijke bijdrage. Tegelijkertijd zijn er risico's en omstandigheden die van invloed kunnen zijn op het meerjarig perspectief. Landelijke en lokale ontwikkelingen en beleidsdoorwerking kunnen financiële consequenties hebben. VRF volgt het overheidsbeleid nauwgezet en signaleert tijdig financiële risico's om deze waar mogelijk te beheersen.

Daarnaast is de indexatie voor de materiële kosten in het gemeentefonds nog niet bekend bij het opstellen van de kaderbrief en is daarom een inschatting gemaakt. Via een begrotingswijziging worden eventuele verschillen tussen de inschatting en werkelijke compensatie uit het gemeentefonds in het lopende begrotingsjaar verrekend.

AANPAK/UITVOERING
Na behandeling in de gemeenteraad zal het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio Fryslân worden geïnformeerd.

COMMUNICATIE AANPAK
Eventuele zienswijzen vanuit gemeenten dienen uiterlijk 30 januari 2026 aangeleverd te worden.
Op 14 maart 2024 wordt de kaderbrief door het algemeen bestuur vastgesteld na behandeling in de bestuurscommissies Veiligheid en Gezondheid.

DUURZAAMHEID
N.v.t.

KOSTEN, OPBRENGSTEN EN DEKKING

Begroting van VRF 2026:
In de begroting van VRF van 2026 is de gemeentelijke bijdrage vastgesteld op de onderstaande bedragen:

	2026	2027	2028	2029
	€ 90.642.897	€ 95.071.090	€ 98.726.733	€ 102.461.179

Kadernota VRF 2027-2030:
In de kadernota van VRF 2027-2030 die nu voorligt, staan de volgende bedragen:

Kader 2027-2030	2027	2028	2029	2030
Gemeentelijke bijdrage	94.350	98.456	103.044	106.603

Deze bedragen passen in het huidig vastgestelde begroting. Hierop adviseer ik geen zienswijze in te dienen.

Effecten voorjaarsnota 2026 en kadernota 2027-2030
In de voorjaarsnota 2026 zullen we een aanvraag doen van € 31.400 voor het jaar 2026.
In de kadernota 2027-2030 zullen we een aanvraag doen van € 158.268 voor het jaar 2027.

CIJFERS VRF Kadernota 2027 - 2030
Bijdrage Weststellingwerf

	2026	2027	2028	2029	2029
Huidige begroting brandweer/crises	€ 1.916.484	€ 1.927.784	€ 1.930.784	€ 1.933.584	€ 1.933.584
Huidige begroting gezondheidszorg	€ 1.376.108	€ 1.376.108	€ 1.376.108	€ 1.376.108	€ 1.376.108
Totale begroting	**€ 3.292.592**	**€ 3.303.892**	**€ 3.306.892**	**€ 3.309.692**	**€ 3.309.692**
Benodigde begroting kadernota 2027-2030					
Gezondheidzorg	€ 1.407.472	€ 1.468.037	€ 1.467.436	1.465.434	1.466.025
Crisisbeheersing	€ 168.856	€ 182.037	€ 182.037	€ 182.037	€ 182.037
Brandweer	€ 1.747.665	€ 1.812.086	€ 1.826.272	€ 1.820.339	€ 1.809.631
Totaal benodigde bijdrage	**€ 3.323.993**	**€ 3.462.160**	**€ 3.475.745**	**€ 3.467.810**	**€ 3.457.693**
Aanvraag voorjaarsnota t.o.v. huidige begroting Brandweer/crises	€ 37	€ 66.339	€ 77.525	€ 68.792	€ 58.084
Aanvraag voorjaarsnota t.o.v. huidige begroting gezondheidszorg	€ 31.364	€ 91.929	€ 91.328	€ 89.326	€ 89.917
Totaal	**€ 31.401**	**€ 158.268**	**€ 168.853**	**€ 158.118**	**€ 148.001**

Burgemeester en Wethouders van Weststellingwerf,

de secretaris,	de burgemeester,
MUTTER	VAN DER GRAAF

Zaaknummer: 0098278269

De raad van de gemeente Weststellingwerf;
gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders;

b e s l u i t

a. Geen zienswijze in te dienen tegen de Kaderbrief 2027 - 2030 Veiligheidsregio Fryslân
b. Geen zienswijze in te dienen tegen het wijzigingsbesluit Gemeenschappelijke Regeling van de Veiligheidsregio Fryslân.
c. Kennis te nemen van het Dekkingsplan brandweer Fryslân 2026 – 2029.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 26 januari 2026,

de griffier, de voorzitter,